

Palautteen hyödyntäminen suunnittelussa – Puotilan metroaseman alue

Suunnitelma: Puotilan metroaseman alueen suunnitelmaluonnos & OAS (2023)
Palaute: KerroKantasi-kysely, Idän kyläjuhlien keskustelut sekä etnografinen tutkimus (2023)

13.9.2024
FEMMA Planning Oy

Puotilan metroaseman alueen kehittäminen ja suunnitelmaluonnoksen palaute

Helsingin kaupunki kehittää Puotilan metroaseman aluetta. Osana kehittämistä haluttiin nähdä ja kuulla alueen ihmisiä, jotta ymmärretään, mitkä tekijät houkuttelevat asumaan ja asioimaan alueella – ja mikä tekee siitä omaleimaisen ja erottuvan.

Puotilan metroaseman alueen suunnitelmaluonnosta esiteltiin Idän kyläjuhllilla keväällä 2023. Samaan aikaan kerättiin kommentteja **KerroKantasi**-alustalla. Lisäksi toteutettiin **etnografinen tutkimus** syksyllä 2023.

Idän kyläjuhllilla kävijät jättivät suunnitelmaluonnoksiin palautetta ja kommentteja noin 60 kpl. Kerrokantasi-kommentteja kaupunkilaisilta saatiin noin 140 kpl. Lisäksi Helsingin kaupungille tuli kirjallista palautetta kirjaamoon muun muassa Puotila-seuralta, kaupunginmuseolta sekä muutamilta yksityishenkilöiltä. Etnografisessa tutkimuksessa haastateltiin 45 kaupunkilaista Puotilan (sekä Puotinharjun) alueella ja lisäksi tehtiin pidempikestoisia haastatteluja syvällisemmän ymmärryksen saavuttamiseksi 14 kpl.

Seuraavilla sivuilla esitetään **yhteenvedo tuloksista sekä havainnollistetaan ilmakuvissa esitetyillä nostoilla**, miten kerättyä tietoa eli kaupunkilaisten antamaa palautetta, kommentteja ja vastauksia on hyödynnetty Puotilan metroaseman alueen suunnittelussa ja miten kaupunkilaisten esittämiin huoliin vastataan. **Jatkokehitetty Puotilan metroaseman alueen suunnitelmat ja tietoja hankkeesta laajemmin** löytyy Helsingin kaupungin karttapalvelusta kohdasta Aineistot/Kaavoitus- ja liikennesuunnittelu/Valmistella olevat/Asemakaavat.

Kuva: Idän kyläjuhlat ja keskustelua suunnitelmista (Kallio 2023)

Yhteenvedo palautteesta

Saadun palautteen perusteella **Puotilan metroaseman alueen kehittäminen ylipäättään nähtiin positiivisena**. Metroasemaa ympäröivät Puotilan asuinalueet ovat asukkaiden keskuudessa pidettyjä ja arvostettuja muun muassa pikkukaupunkimaisuuden ja vehreyden ansiosta. Metroaseman aluetta kuvattiin myös rauhalliseksi ja toimivaksi, mutta palveluja, vehreyttä ja kohtaamispaikkoja toivottiin lisäävän.

Suunnitelmaluonnoksen suhteen eniten risteäviä kommentteja tuli **rakentamiskorkeuteen** liittyen. Matalan rakentamisen kannattajat näkivät läheisen pientalovaltaisen alueen liittymisen korkeaan rakentamiseen vaikeana, samoin uuden metroaseman alueen epäiltiin riitelevän Puotilan nykyisten ja muiden lähellä sijaitsevien kerrostalojen kanssa. Korkeaa rakentamista toivovat vastaajat toisaalta näkivät etenkin Puotilan aseman potentiaalisena tiiville ja ehdotettuakin korkeammalle rakentamiselle, jotta pääkaupunkiseudun muita koskemattomampia alueita ja metsää säästyisi asuinrakentamiselta.

Arkkitehtuurin toivottiin vahvemmin **ilmentävän alueen ominaispiirteitä** ja sopivan yhteen Puotilan 60-luvun lähiön rakennuskantaan. **Kasvillisuutta ja vehreyttä** toivottiin tasapainottamaan rakentamisen määrää, etenkin villiä luontoa ja moninaista kasvillisuutta toivottiin lisäävän. **Yhteisöllisiä** ja vehreitä pihoja arvostettiin, mutta myös tilaa lasten vapaanpuun juoksenteluun ja kaiken ikäisten hengailuun luonnon lähellä toivottiin. Suunniteltuja viherkattoja toisaalta kiiteltiin, mutta niiden toteutuminen suunnitelmien mukaisesti myös epäilytti monia.

Palveluja toivottiin metroaseman yhteyteen lisäävän, etenkin kivijalkaan. Toisaalta monia huoletti saadaanko liiketiloja lopulta täytettyä tai jäävätkö palvelut yksipuolisiksi. Julkisten palvelujen kuten koulujen, päiväkotien ja virkistysalueiden riittävydestä ja kuormituksesta oltiin huolissaan asukasmäärän kasvun takia.

Helppo liikkuminen julkisella liikenteellä, kävellen, pyörällä ja autolla oli vastaajille tärkeää. Nyt kävely-ympäristöt etenkin ympäröivien väylien risteyksissä koettiin hurjina. Liikenteen osalta toivottiin **turvallista, sujuvaa liikkumista** kävellen ja pyörällä etenkin aluetta halkovan Itäväylän poikki. Myös liityntäpysäköintiä ja asukasparkkeerausta toivottiin selkeytettävän.

”
*Vaikka se onkin just siinä
Itiksen sykkeen vieressä, niin
Puotila on silti jotenkin tosi
rauhallinen.*

”
*[Puotilan metroasemalle] ei
kauheasti mitään syytä mennä,
muuta kun tulla ja mennä
metroon. Se ei ole itselle
hengailupaikka. Se ei ole mikään
erityinen oikeastaan, tulevat
muutokset ei kovin tuttuja itselle
[...] ehkä jotain palveluita voisi
olla enemmän, nyt ei ihan
metroasemalla oikein mitään.*

**Miten palautetta hyödynnettiin
suunnittelussa?**

Kooste tehdyistä lisätarkasteluista tai muutoksista jatkosuunnittelussa

Arkkitehtuuri

- Korkean rakentamisen **kerroskorkeuksia sekä -lukuja**, rakennusten aiheuttamia varjostuksia ja kaukonäkymiä on tarkasteltu uudelleen. Suunnittelussa päädyttiin madaltamaan pohjoista parkkitaloa. Muutosta havainnollistavat kuvat kaukonäkymistä on lisätty uuteen viitesuunnitelmaan.
- Maantasokerrosten **avoimuutta** on lisätty ja sisäänkäyntejä korostettu.
- Arkkitehtuurin **yhteensopivuutta Puotilan omaleimaiseen alueeseen** on kehitetty yksityiskohtaisemmaksi. Materiaalit ja värit on mukautettu ympäröivän Puotilan rakennuskannan mukaan. Kaupunki on myös säätänyt julkisivujen osalta määräyksiä laadun ja tekotapojen osalta, jotka sisältävät muun muassa paikan päällä tehtäviä muurauksia. Suunnitelman tueksi ja toteutussuunnittelua ohjaamaan on laadittu korttelikortit, joiden avulla varmistetaan yllä olevien asioiden toteutumista.
- Kaupunki varmistaa sopimusehdoin, että alueen **asutokannasta tulee monipuolinen** ja että omistusasuntojen ja perheasuntojen määrä on kaupungin strategisten tavoitteiden mukainen.

Palvelut

- Monimuotoisia tiloja palveluille on tarkasteltu ja **liiketilojen muuttamista** esimerkiksi ravintolakäyttöön helpotettu lisäämällä rakenteisiin tarvittavat ilmanvaihtovaraukset.
- Pysäköintitalojen katoille on tutkittu mahdollisuuksia **kahviloille, kuntoilupisteille ja muille julkisille toimintoille**.
- **Päivittäistavarakaupan** mahdollisuuksia ja sijaintia on tarkennettu.

Ympäristö

- **Viherkatoista** on pidetty kiinni rakennusten matalammissa osissa sekä katoilla, jotka toimivat myös korkean rakentamisen pihoina. Pysäköintilaitosten katoista kehitetään vehreitä kattopuutarhoja, joiden suunnittelussa varaudutaan myös julkiseen käyttöön.
- Asuinkortteleissa on **maanvaraiset pihat**, joissa on hyvät elinehdot uudelle istutettavalle puustolle. Kaupunki varmistaa viherkerroinmenetelmän avulla vehreyden määrää.
- Pääosin **metrotunnelin päälle sijoitettavia aukioita** on kehitetty vehreinä kaupunkitiloina, joihin istutetaan monipuolista kasvillisuutta.

Liikenne

- **Itäväylän alikulkutunnelia** alueella on kehitetty eteenpäin ja kävelyn reittejä selkeytetty.
- Koulun kohdalla pyöräilyn pääväylää on kehitetty puistomaisena tilana, joka on myös viihtyisää ja vehreää jalankulkuympäristöä.
- Metron **liityntäpysäköinnille** on varattu paikkoja parkkitaloista.

Tarkemmat tiedot jokaisesta teemasta löytyvät uudesta viitesuunnitelmasta (Helsingin kaupungin karttapalvelu: Aineistot/Kaavoitus- ja liikennesuunnittelu/ Valmistella olevat/Asemakaavat).

Nykytilanne

Nykytilanne

Asuntoja ja vehreitä korttelipihoja nykyisten parkkikenttien tilalle

Nykyisten parkkikenttien tilalle rakennetaan asuintaloja ja korttelipihoja, joille istutetaan monipuolisen kasvillisuuden lisäksi kookkaaksi kasvavaa puustoa sekä rakennetaan leikkipaikkoja, aurinkoterasseja ja grillipaikkoja. Rakennettavat parkkitalot korvaavat parkkikenttiä.

Palveluja, toimitiloja ja asumista nykyisen metroaseman sisäänkäynnin kohdalle

Toimitiloja, palveluja ja asumista lisätään hyvien liikenneyhteyksien varrelle.

Liikenteen rauhoittaminen ja alueen vehreyden lisääminen

Autoilun, pyöräilyn ja kävelyn reittejä kehitetään ja Itäväylää rauhoitetaan. Julkisia tiloja ja vehreyttä lisätään.

Suunnitelma

Suunnitelma

Miten Puotilan omaleimaisuus on huomioitu suunnitelmassa?

Rakennusten ulkoasuissa seurataan Puotilan perinteisen rakennuskannan omaleimaista ilmettä. Asemakaavassa ja korttelikorteissa ohjataan arkkitehtuurin, pihojen sekä julkisten alueiden korkeaan laatuun, mm. paikalla muurattujen julkisivujen, vaalean yleisilmeen sekä ilmettä pehmentävien köynnösistutusten muodossa.

Miten korkea rakentaminen sopii alueelle?

Korkeimmat rakennukset on sijoitettu maamerkeiksi alueen ytimeen. Ne johdattavat uusien aukoiden kautta kulkua metroasemalle ja viestivät Itäväylän erottamia alueita yhteen tuovasta keskustasta. Rakennukset on sijoiteltu niin, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän varjostusta alueen sisällä ja alueen ulkopuolelle.

Miten palvelujen monipuolisuutta edistetään?

Peruspalveluja kuten kahvila- ja ravintolatiloja sekä elintarvikekaupan tiloja lisätään. Palvelujen monipuolisuutta edistetään esimerkiksi sillä että tilat ovat muokattavissa liiketiloista ravintolakäyttöön.

Miten liikenteen turvallisuus ja vehreiden tarve huomioidaan?

Kaduille ja uusille aukioille istutetaan puita, alikulkua kehitetään, kulkuyhteyksiä selkeytetään. Lisäksi varaudutaan pikaratikkaan ja sen pysäkkiin Itäväylälle. Koulun kohdalla pyöräilyn pääväylää ja katutilaa rakennetaan vehreän kerroksellisen kasvillisuuden ulkotilaksi, jossa käsitellään, hyödynnetään ja tehdään näkyväksi alueen hulevesiä (ilmastobaana). Rakentamisessa pidetään kiinni viher- ja niittykatoista sekä korttelipihojen monipuolisesta kasvillisuudesta.

FEMMA Planning

www.femmaplanning.com

contact@femmaplanning.com

[Uutiskirje](#)